

Teorija skupova
drugi kolokvij
11. siječanj 2013.

Teorijska pitanja (sva na jedan papir)

1. Definirajte sljedeće pojmove:
  - (a) (1 bod) induktivan skup i prirodan broj;
  - (b) (1 bod) granični ordinalni broj, te navedite tri primjera graničnih ordinalnih brojeva;
  - (c) (1 bod) kardinalni broj proizvoljnog skupa, te odredite $k(\omega + 1)$ i $k(\omega^\omega)$.
2. Iskažite sljedeće tvrdnje:
  - (a) (1 bod) Dedekindov teorem rekurzije,
  - (b) (1 bod) teorem enumeracije,
  - (c) (1 bod) Hausdorffov princip maksimalnosti.
3. (4 boda) Dokažite da za svaki skup ordinalnih brojeva postoji supremum.

Zadaci (svaki na svoj papir)

4. (5 bodova) Jesu li skupovi

$$(\langle 0, 1 \rangle \cap \mathbb{Q}) \times \mathbb{Q} \quad \text{i} \quad \mathbb{Q} \times ([0, 1) \cap \mathbb{Q})$$

međusobno slični? Svoje tvrdnje dokažite.

5. (5 bodova) Neka je $(X, <)$ dobro uređen skup. Dokažite da svaka neprazna familija podskupova od X ima minimalni element s obzirom na relaciju “biti početni komad”.
6. (5 bodova) Neka je f funkcija na ordinalima zadana formulom

$$f(\alpha) := (\alpha + 5) \cdot (\omega + \alpha) + \alpha \cdot \omega^2.$$

Izračunajte u Cantorovoj normalnoj formi $f^4(0) = f(f(f(f(0))))$.

7. (5 bodova) Za familiju skupova $(A_i : i \in I)$ kažemo da *prekriva* skup B , ako je $B \subseteq \bigcup_{i \in I} A_i$. Dokažite da postoji maksimalna familija u parovima disjunktnih prebrojivih podskupova od $\mathbb{R}$ koja prekriva $\mathbb{Q}$.